

at afholde Udgifterne ved Boligens Vedligeholdelse. Sogneraadet fik under 27de Maj et Svar fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, som ligger forud for det nuværende Ministeriums Danelse. Dette Svar gik da ud paa, at man maatte anse Læreren for berettiget til at udleje en Del af Lærerboligen, og der blev tilføjet, at Sogneraadet formentlig ikke kunde unddrage sig den almindelige Vedligeholdelsespligt med Hensyn til Lærerboligen, uanset at den i Overensstemmelse med Lejemaalet faktisk benyttedes af andre end Læreren. Der blev i øvrigt i den ministerielle Skrivelse af 27de Maj henvist til et ældre Cirkulære af 23de Juni 1877, som omhandlede det samme Emne, og der staar i dette Cirkulære bl. a. — jeg maa maaske ganske kort oplæse det — at „Sogneraadet under sædvanlige Forhold ikke vil kunne nægte Skolelæreren at udleje en Del af sin Embedsbolig, medens det maa anses passende, at han i paakommende Tilfælde herom meddeler Raadet Underretning for at erfare, om det kunde have noget derimod at erindre“.

Altsaa, Læreren har virkelig i Henhold til disse Cirkulærer været i sin gode Ret til at udleje sin Embedsbolig, men desuagtet finder jeg dog ikke, at dette Forhold er ganske korrekt; det er ikke korrekt, at der her er givet en almindelig Tilladelse til, at en Lærer kan udleje næsten til hvem som helst og til hvad som helst, uden at Sogneraadet kan gøre mindste Indsigelse derimod. Ja, det kan ganske vist gøre Indsigelse, men det nytter ikke noget. Læreren har ganske vist, som det udsiges i Cirkulæret af 1877, i paakommende Tilfælde at meddele Sogneraadet, at han vil udleje Boligen for at erfare, om det skulde have noget at erindre derimod. Det findes „passende“, staar der i Cirkulæret. Men hvis Sogneraadet har noget at erindre derimod, og han ikke behøver at tage Hensyn dertil, har det ikke meget at sige, at han skal gøre Sogneraadet opmærksomt paa, hvad han agter at foretage sig i saa Henseende. Det er et Forhold, som i dette Tilfælde i alt Fald har bidraget til at sætte ondt Blod mellem Lærer og Sogneraad og derved mellem Læreren og Kommunens Beboere, og jeg synes, der maatte kunne træffes en anden Ordning her. Jeg skal indrømme, at det selvfølgelig vilde være urigtigt, om et Sogneraad i ethvert givet Tilfælde havde Ret til at nægte en Lærer at udleje en Del af hans Embedsbolig, men jeg synes, at her maatte kunne gaas frem paa den Maade,

f. Eks. at Læreren sendte et Andragende til Skoledirektionen, og at denne saa havde at indhente Sogneraadets Erklæring, inden den gav Tilladelsen. Hvis Sagen blev ordnet paa den Maade, vilde der ganske sikkert kunne blive øvet Ret og Skel til begge Sider. I dette Tilfælde er det altsaa en Træskomand, som har lejet en Del af Boligen og deri etableret Værksted osv. Heller ikke det finder jeg ganske korrekt. Det er selvfølgelig umuligt, at Børnene ikke ville faa Adgang til dette Værksted og til de Redskaber, som findes der, og det kan jo ikke i alle Tilfælde være ganske farefrit. Det er for Resten ganske pudsig, at Læreren i dette Tilfælde havde klaget, forinden han udlejede Lokalet, over, at Brændselsrummet var for lille, men desuagtet viser det sig dog, at der godt i dette Rum, da han fik udlejet det, kunde blive Plads nok til Værksted til en Træskomand. Der er et andet Forhold for Tiden, som dette rimeligvis har draget efter sig, og som ogsaa vil volde Splid. Nu klager Læreren nemlig over, at Kakkellovnen — et Varmeapparat, som er sat ind i Lejligheden, og som opvarmer 4 Stuer — ikke varmer tilstrækkeligt, han vil have Kakkellovne i alle Stuerne. Nu skal jeg ikke dømme om, hvorvidt det Apparat opvarmer tilstrækkeligt eller ej — Sogneraadet har tilbudt at lade en sagkyndig Mand undersøge Forholdet — men Sogneraadet har en Mistanke — det ved jeg — og maaske en begrundet Mistanke om, at naar der klages over dette Apparat, er det, fordi dette Varmeapparat nu, da en Del af Boligen er lejet ud, skal benyttes baade af Læreren og den Familie, der er lejet til, det er jo ikke saa let at fordele det Brændsel, som bruges i Varmeapparatet, naar der er to Familier om det.

Jeg skal nu gaa over til nogle mere almindelige Betragtninger vedrørende Finanslovforslaget. Der har jo under denne Behandling været megen Tale om at spare, og alle ere jo enige i Teorien om, at der maa spares, men naar undtages de militære Budgetter, er det ganske vist lidt, der er fremkommet i Retning af at paavise, hvor der kunde spares. Jeg tror ogsaa, det vil gaa her som i det private Liv; ogsaa der er der jævnlig Tale om Sparsommelighed, men Udviklingen fører det med sig, at der stilles større Fordringer i alle Retninger, og at Sparsommelighedsteorien slet ikke bliver udført i Praksis. Jeg har kendt en Mand, der sagde, at dette Ordsprog om at sætte Tæring efter Næring i Virkeligheden er et